

E-LÆRING

Fra NHI

Kursoversikt og kursbeskrivelser

KURSOVERSIKT

Generell informasjon om kursene	2
H230 Legemiddelhåndtering	4
H231 Generell legemiddelhåndtering	5
H232 Legemiddelhåndtering ved diabetes.....	6
H236 Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom.....	7
P340 Legemiddelhåndtering.....	8
P341 Innføring i omsorgsyrket.....	9
P344 Generell legemiddelhåndtering.....	10
S120 Legemiddelhåndtering	11
S122 Medikamentregning	12
S123 Legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang.....	13
S124 Generell legemiddelhåndtering	14
S126 Legemiddelhåndtering ved diabetes.....	15
S129 Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom	16
S130 Dokumentasjon	16
SH560 Forebygging av tvang og makt ved utviklingshemming	18
SH561 Grunnleggende palliasjon	19
SH564 Smerter ved demens.....	20
SH565 Samtykkekompetanse	20
SH566 Legemidler rus og psykiatri	21
SHP450 Sykdomslære og observasjoner ved luftveisinfeksjoner, inkludert covid-19	22
SHP451 Hverdagsmestring	22
SHP452 Legemiddelassistert rehabilitering, LAR.....	23
SHP453 Basale smittevernrutiner.....	23
SHP454 Utvidede smitteverntiltak ved luftveisinfeksjoner og covid-19	24
SHP455 HLR, basal voksne	25
SHP456 Legemiddelhåndtering ved epilepsi.....	26
SHP457 Legemiddelhåndtering til barn	27
SHP458 Aldring og legemiddelbehandling av eldre	27
SHP459 Forflytningskunnskap.....	28
SHP460 Observasjonskompetanse	29
SHP461 Matomsorg og ernæringstiltak.....	30
SHP462 Tvungen somatisk helsehjelp.....	30
HP671 Dokumentasjon	31
XH230 – Eksamen – Legemiddelhåndtering	32
XP340 – Eksamen – Legemiddelhåndtering.....	32
XS120 – Eksamen – Legemiddelhåndtering	33

Generell informasjon om kursene

Alle videoer i kursene er tekstet. Ved hver enkelt video er det en egen lenke: «Hvis du mangler lyd kan du lese teksten her». Lenken tar deg til en egen artikkel med videoen og teksten til videoen.

Utforming av innhold i kurs tilpasset de ulike utdanningsnivåene baserer seg på relevant ansvarsområde, roller og forventet faglig forståelse hos de forskjellige yrkesgruppene. Ellers er kursinnholdet i stor grad likt. Meningen er at kursene skal kommunisere med hverandre tilnærmet den måten yrkesgruppene kommuniserer med hverandre i praksis. Målet er å styrke samhandlingen mellom helsepersonell.

Kurs	Tilpasset for yrkesgruppene:			Eksamen?
	Syke- og vernepleier	Helsefag-arbeider	Pleie-assistent	
S120 – Legemiddelhåndtering				XS120
S122 – Medikamentregning				
S123 – Legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang				
S124 – Generell legemiddelhåndtering				
S126 – Legemiddelhåndtering ved diabetes				
S129 – Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom				
S130 – Dokumentasjon				
H230 – Legemiddelhåndtering				XH230
H231 – Generell legemiddelhåndtering				
H232 – Legemiddelhåndtering ved diabetes				
H236 – Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom				
P340 – Legemiddelhåndtering				XP340
P341 – Innføring i omsorgsyirket				
P344 – Generell legemiddelhåndtering				
SHP450 – Sykdomslære og observasjoner ved luftveisinfeksjoner, inkludert covid-19				
SHP451 – Hverdagsmestring				

SHP452 – Legemiddellassistert rehabilitering, LAR				
SHP453 – Basale smittevernsrutiner				
SHP454 – Utvidede smittevernstiltak ved luftveisinfeksjoner og covid-19				
SHP455 – HLR, basal voksne				
SHP456 – Legemiddelhåndtering ved epilepsi				
SHP457 – Legemiddelhåndtering til barn				
SHP458 – Aldring og legemiddelbehandling av eldre				
SHP459 – Forflytningskunnskap				
SHP460 – Observasjonskompetanse				
SHP461 – Matomsorg og ernæringstiltak				
SHP462 – Tvungen somatisk helsehjelp				
SH560 – Forebygging av tvang og makt ved utviklingshemming				
SH561 – Grunnleggende palliasjon				
SH564 – Smerter ved demens				
SH565 – Samtykkekompetanse				
SH566 – Legemidler rus og psykiatri				
HP671 – Dokumentasjon				

H230 Legemiddelhåndtering

Grunnkurs - 12 timer

Målgruppe: Helsefagarbeidere

Formålet med kurset

I kurset får du delta interaktivt i legemiddelhåndteringen til pasienter med noen av de vanligste sykdommene og tilstandene man ser i kommunehelsetjenesten. Du lærer om forskjellige legemidler og hvordan de virker, inntaksregler, kontrollrutiner, relevante observasjoner og tiltak knyttet til problemstillingen fra praksis. Du lærer også om forskrift om legemiddelhåndtering og annet relevant lovverk, og blir kjent med hvordan bestemmelsene kan gjøre seg gjeldende i praksis. En tilleggsgevinst er at du får trening i å innhente nødvendige opplysninger fra pålitelige oppslagsverk, som fellekatalogen.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne krav til helsepersonell i relevante lover og forskrifter, inkludert taushetsplikten, plikt til å gi omsorgsfull hjelp og til å innhente hjelp fra annet kvalifisert personell.
2. Kjenne egen rolle og eget ansvar for å bidra til en trygg og forsvarlig legemiddelhåndtering der sikre kontrollrutiner alltid anvendes når legemiddelrelaterte oppgaver utføres.
3. Ha kunnskap om opptak, fordeling og eliminering av legemidler i kroppen, og forskjellige legemiddelformer.
4. Ha kunnskap om vanlige sykdommer blant beboere i sykehjem og brukere av hjemmetjenester. Kunne lese medisinkort, forstå begrep som behandlingsmål, bivirkninger og interaksjoner.
5. Anerkjenne ansvar knyttet til rapport, dokumentasjon og avvik.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått grunnkurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Klinisk fagstige

Kurset er godkjent av Fagforbundet som tellende med 12 timer i program for klinisk fagstige for helsefagarbeider samt øvrige helsefaglige personellgrupper. Godkjenningen gjelder innenfor det området kurset er relevant for.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere

I et anonymt spørreskjema etter endt kursgjennomgang, svarte 98,6 prosent at de vil anbefale kurset for sine kolleger.

- *"Overraskende god læringseffekt."*
- *"Positivt at en må bruke oppslagsverk og tenke gjennom før en svarer. Lærerrikt."*
- *"Her får en med seg alt. Takk!"*

H231 Generell legemiddelhåndtering

Oppfriskningskurs - 4 timer

NB: Dette er et oppfriskningskurs. Hvis du skal ta grunnkurset må du velge H230 - Legemiddelhåndtering

Målgruppe: Helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Kurset omhandler generell legemiddellære og legemiddelhåndtering, knyttet opp mot eksempler fra praksis. Det er særlig fokus på brukere med hjerte- og karsykdom, kontrollrutiner, avvik og bivirkninger.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne sitt ansvar: Sørge for en trygg legemiddelhåndtering ved å følge sikre rutiner for kontroll, kommunikasjon og samhandling. Forstå hvorfor det er viktig å kontakte nærmeste ansvarlig pleier, leder eller lege hvis det har skjedd et avvik i legemiddelhåndteringen.
2. Kjenne betydningen av forskjellige begrep innen legemiddellære. Ha generell kunnskap om opptak, fordeling og eliminering av legemidler i kroppen.
3. Ha kunnskap om forskjellige legemiddelformer, hensyn som tas ved valg av legemiddelform.

4. Være i stand til å skaffe seg mer og pålitelig informasjon om legemidler de deler ut til pasienter, og bruke Felleskatalogen for å kontrollere at legemidlene de deler ut inntas på riktig måte.
5. Ha kunnskap om bivirkningsgrupper og være i stand til å skaffe seg informasjon om vanlige og sjeldne bivirkninger hos det enkelte preparat. Vite hvilke situasjoner som øker risikoen for interaksjoner mellom legemidler.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha fornyet godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Klinisk fagstige

Kurset er godkjent av Fagforbundet som tellende med 4 timer i program for klinisk fagstige for helsefagarbeidere og øvrige helsefaglige personellgrupper. Godkjenningen gjelder innenfor det området kurset er relevant for.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere

- *"Jeg har et mye større læringsutbytte av dette kurset enn det vi tidligere hadde i auditoriet på sykehuset. Det er flott at man får vite hva man har svart galt på med én gang, og hva det riktige svaret er. Ikke minst kan man ta kurset når man har tid."*
- *"Det var bare mye bedre enn jeg hadde forestilt meg. Det var vanskelig å stoppe når jeg først var i gang!"*
- *"Kurset var lettlest og godt å komme gjennom, selv om jeg ikke er ekspert på data. Mye bedre dette enn vanlig undervisning – interessant!"*

H232 Legemiddelhåndtering ved diabetes

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Styrke helsepersonellens kompetanse på oppfølging, behandling og legemiddelhåndtering til pasienter med diabetes type 1 og type 2.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha nødvendig kunnskap om diabetes type 1 og diabetes type 2, inkludert symptomer, diagnose, behandlingsmål, akutte komplikasjoner og forebygging av senskader.
2. Kunne utføre forsvarlig legemiddelhåndteringen til pasienter med diabetes.
3. Ha kunnskap om blodglukosesenkende behandling med tablett og sikre rutiner for måling av blodglukose, administrering av insulin.
4. Gjenkjenne symptomer på høyt og lavt blodsukker, forstå når situasjonen er så alvorlig og det er nødvendig å innhente hjelp fra annet kvalifisert helsepersonell, eventuelt tilkalle ambulanse.
5. Kjenne prosedyren for tiltak ved stikkuehell med sprøyter på helsepersonell.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp til pasienter med diabetes, slik at oppfølging og legemiddelhåndtering i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha fornyet godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

H236 Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Sikre legemiddelhåndteringen og oppfølgingen av pasienter med hjerte- og karsykdom. Innholdet er basert på relevant lovverk, nasjonale faglige retningslinjer, medisinske oppslagsverk som Felleskatalogen og Norsk Elektronisk Legehåndbok (NEL).

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne relevant lovverk og eget ansvar i forbindelse med legemiddelhåndtering, kontrollrutiner og dobbeltkontroll.
2. Ha kunnskap om risikofaktorer for høyt blodtrykk, medikamentell behandling, behandlingsmål, bivirkninger, observasjoner og behandlingsmål.
3. Ha kunnskap om sykdomslære og behandling av hjerte- og karsykdommer som aterosklerose, angina pectoris, hjerteinfarkt, atrieflimmer, hjerneslag, dyp venetrombose og lungeemboli.

4. Kunne administrere nitroglycerin ved anginaanfall, og andre legemidler mot koronarsykdom på en trygg måte. Kjenne viktige observasjoner, tegn på alvorlig sykdomsutvikling og vite når man må innhente hjelp fra sykepleier eller lege.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha fornyet godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

P340 Legemiddelhåndtering

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Pleieassistenter

Formålet med kurset

Dette er et grunnkurs i legemiddelhåndtering for assistenter (medhjelpere) som skal dele ut medisiner fra multidose og dosett. Kurset gir innsikt i hva det innebærer å ha et slikt ansvar, situasjoner og problemstillinger fra praksis, kontrollrutiner, observasjoner og rapport.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne krav til helsepersonell i relevante lover og forskrifter, inkludert taushetsplikten, plikt til å gi omsorgsfull hjelp og plikt til å rapportere avvik.
2. Kjenne sitt ansvar og egen rolle: Sørge for en trygg legemiddelhåndtering ved å utvise nøyaktighet og følge sikre rutiner for kontroll ved utdeling, kommunikasjon og samhandling.
3. Forstå at man ikke skal påta seg oppgaver man ikke er kvalifisert for, men innhente hjelp og råd fra annet kvalifisert personell.
4. Ha grunnleggende kunnskap om opptak, fordeling og eliminasjon av legemidler, forskjellige legemiddelformer, bivirkninger, og generelle regler for inntak, knusing og deling av tablett.
5. Ha kunnskap om noen vanlige sykdommer blant beboere i sykehjem og brukere av hjemmetjenester, og noen vanlige legemidler.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått grunnkurs gir beslutningsstøtte i

virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

P341 Innføring i omsorgsyirket

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Pleieassistenter

Formålet med kurset

Dette er det første kurset i en tilpasset opplæring for å sikre at pleieassistenter og medhjelpere uten relevant helsefaglig utdanning og erfaring, vet hvilke forventninger som stilles til dem når de trer inn i omsorgsrollen:

- Har forstått hvilke verdier og holdninger som må ligge til grunn og styre helsepersonellens adferd i pasientnært arbeid
- Har grunnleggende kunnskap om stell og omsorgsoppgaver
- Er informert om at de ikke skal påta seg oppgaver de ikke har kompetanse for, men rapportere og innhente hjelp fra kvalifisert personell når situasjonen tilsier det

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Forstå sin rolle som helsepersonell. Respektere de verdier og holdninger som gjelder i pleie- og omsorgsyirket og handle i overensstemmelse med dem.
2. Møte pasienter og pårørende med respekt og omsorg, og være bevisst sitt eget kroppsspråk.
3. Ikke påta seg oppgaver som vedkommende ikke har tilstrekkelig kompetanse for å utføre. Rådføre seg med ansvarlig pleier. Innordne seg kontroll og tilsyn fra autorisert helsepersonell.
4. Være i stand til å gi pasienter og brukere godt og omsorgsfullt stell. Ha grunnleggende kunnskap om forebygging av trykksår, hygiene- og smittevern, ernæring, tilpasning og servering av måltider.
5. Tilkalle nærmeste sykepleier, lege eller ambulansetjeneste ved fallulykker eller plutselig alvorlig sykdom, behov for øyeblikkelig hjelp.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått grunnkurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Andre kurs som anbefales for denne gruppen

Basale smittevernrutiner, Observasjonskompetanse, HLR og grunnkurset
Legemiddelhåndtering for personell som skal dele ut legemidler i klargjorte doser fra dosett, multidose og på andre måter.

P344 Generell legemiddelhåndtering

Oppfriskningskurs - 4 timer

NB: Dette er et oppfriskningskurs. Hvis du skal ta grunnkurset må du velge P340 - Legemiddelhåndtering

Målgruppe: Pleieassistenter

Formålet med kurset

Generell oppfriskning etter grunnkurs i legemiddelhåndtering. Vi repeterer det du lærte i grunnkurset, du får lære litt mer og fornyet godkjenningen for å delta i legemiddelhåndteringen.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Sørge for en trygg legemiddelhåndtering ved å, nøyaktig og oppmerksomt, følge sikre rutiner for kontroll, kommunikasjon og samhandling. Kjenne sin rolle og sitt ansvar for å rapportere til og søke råd og hjelp fra annet kvalifisert helsepersonell.
2. Kjenne til forskjellige begrep innen legemiddellære. Ha grunnleggende kunnskap om opptak, fordeling og eliminasjon av legemidler i kroppen.
3. Ha kunnskap om forskjellige legemiddelformer, hvordan de skal brukes og hensyn som tas ved valg av legemiddelform. Kunne bruke Felleskatalogen for å kontrollere at legemidlene de deler ut inntas på riktig måte.
4. Kjenne definisjonen av en bivirkning og ha kunnskap om bivirkningsgrupper. Kunne bruke Felleskatalogen for å slå opp de vanligste bivirkningene av legemidler de deler ut.
5. Vite hva en interaksjon er, og hvilke situasjoner som øker risikoen for legemiddelinteraksjoner.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha fornyet godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere

- "Jeg har et mye større læringsutbytte av dette kurset enn det vi tidligere hadde i auditoriet på sykehuset. Det er flott at man får vite hva man har svart galt på med én gang, og hva det riktige svaret er. Ikke minst kan man ta kurset når man har tid."
- "Det var bare mye bedre enn jeg hadde forestilt meg. Det var vanskelig å stoppe når jeg først var i gang!"
- "Kurset var lettlest og godt å komme gjennom, selv om jeg ikke er ekspert på data. Mye bedre dette enn vanlig undervisning – interessant!"

S120 Legemiddelhåndtering

Grunnkurs – 12 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere og studenter

Formålet med kurset

Kurset skal bidra til å sikre og styrke den individuelle kompetansen hos sykepleiere og vernepleiere med ansvar for legemiddelhåndtering og oppfølging av pasienter. Målet er pasientsikkerhet, samhandling for optimal behandling og forsvarlig legemiddelhåndtering. Kurset egner seg også for studenter, som en bru mellom teori og praksis.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne lovverk som er relevant for sykepleierens/vernepleierens rolle innen legemiddelhåndtering.
2. Forstå grunnleggende farmakologi og kunne relatere kunnskapen til praksis.
3. Kjenne eget ansvar i forbindelse med internkontroll og kvalitetssikring av de forskjellige oppgavene innen legemiddelhåndtering, og ansvaret for å overvåke og veilede medhjelpere.
4. Kunne bruke pålitelige oppslagsverk for å innhente informasjon om korrekt administrering av legemidler, virkninger, bivirkninger og interaksjoner.
5. Forstå betydningen av god samhandling, videreformidling og kontroll av legemiddelrelatert informasjon.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått grunnkurs gir beslutningsstøtte i

virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Klinisk fagstige

Våre kurs for sykepleiere har vært godkjent av NSF og fagforbundet. Vi oppfordrer hver enkelt arbeidstaker som samler kurstimer for klinisk fagstige, om å søke.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere

- *"Det var konsentrert, fokus på viktige medisiner og ga god oppdatering. Lett og finne ut av spørsmål og lett og svare på ved alternativer. Flott med gode bilder/filmer som forsterker læreeffekten."*
- *"Man får jobbe med oppgavene og det gir læring. Man får økt mestringsfølelse av dette kurset. Det gir stolthet å ha gjennomført det."*
- *"Svært aktuelle og interessante temaer, lett å navigere, fine farger og utforming, gode linker, utrolig lærerikt."*
- *"Det faglige var så rettet mot hverdagen på jobb. Man ser hva man kan og ikke kan og vet dermed hvor man står i kunnskap."*

S122 Medikamentregning

Oppfriskningskurs - 8 timer

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

Vi øver på regnemetoder, formler og oppgaver fra grunnleggende medikamentregning og klinisk praksis. Vi har særlig fokus på avvik. Desimalfeil er den vanlige regnefeilen og kan føre til at pasienter får 10 eller 100 ganger høyere dose enn tiltenkt, noe som er kritisk. Vi øver for å unngå feil.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vær helt sikker på definisjoner av måleenheter som brukes i medikamentregning og dosering av legemidler.
2. Forstå betydningen av riktig bruk av desimaler, og hvilke konsekvenser desimalfeil kan få.
3. Kunne regne ut dose, styrke og mengde av et legemiddel når én av disse er ukjent.
4. Kunne regne med desimaltid og beregnet hastighet og varighet av infusjoner og injeksjoner.
5. Forstå hvordan man regner med fortyninger og infusjonskonsentrat.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å unngå feil og sikre individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføre forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

S123 Legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang

Oppfriskningskurs - 3 timer

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

Legemidler skal ha tilstrekkelig effekt og gi pasientene mest mulig helsegevinst, men med økende alder og skrøpelighet blir balansegangen mellom nytte og skade stadig vanskeligere. I tillegg kan ufullstendig informasjon om legemiddelbruk true pasientsikkerheten. Strukturert legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang kan redusere dette problemet, og her bør du som sykepleier/vernepleier ha en aktiv rolle.

Kurset tilsvarer omtrent tre timers undervisning og kan tas alene eller som en oppfølging etter kurset *Aldring og Legemiddelgjennomgang av eldre*.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vite hva legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang er, og forstå betydningen av sentrale begrep innen legemiddelbehandling, legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang.
2. Kjenne til og kunne anvende nasjonale faglige råd for legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang.
3. Kunne bidra til å identifisere legemiddelrelaterte problemer og pasient eller pasientgruppe med behov for en systematisk for legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang.
4. Ha tilstrekkelig kunnskap og forståelse for å kunne bidra i gjennomføringen av prosessene sammen med lege og eventuelt farmasøyt.
5. Kunne bidra til å utforme, iverksette og følge opp tiltak for at legemiddelbehandlingen skal ha best mulig effekt med så få bivirkninger som mulig.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos sykepleiere og vernepleiere som skal samarbeide med lege og annet helsepersonell om legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang. Målet er å sikre legemiddelhåndtering og optimal behandling av pasienten.

S124 Generell legemiddelhåndtering

Oppfriskningskurs – 5 timer

NB: Dette er et oppfriskningskurs. Hvis du skal ta grunnkurset må du velge S120 - Legemiddelhåndtering

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

Generell oppfriskning etter grunnkurs i legemiddelhåndtering. Vi repeterer det du lærte i grunnkurset og du får lære litt mer. Det er særlig fokus på brukere med hjerte/karsykdom, kontrollrutiner, avvik, bivirkninger, interaksjoner og medikamentregning.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne sitt ansvar: Sørge for en trygg legemiddelhåndtering ved hjelp av sikre rutiner, kontroll, kommunikasjon og samhandling, samt ivareta pasienten og iverksette riktige tiltak når avvik har skjedd.
2. Ha generell kunnskap om legemiddellære, det vil si opptak, fordeling og eliminering av legemidler i kroppen, og vite hvordan legemidler virker.
3. Ha kunnskap om forskjellige legemiddelformer og hensyn som tas ved valg av legemiddelform. Være i stand til å skaffe seg sikker informasjon om virkestoff og egenskaper, oppbevaring og håndtering av det enkelte preparat.
4. Ha kunnskap om bivirkningsgrupper og være i stand til å skaffe seg sikker informasjon om bivirkninger, bivirkningsfrekvens og interaksjoner for det enkelte preparat.
5. Kunne de forskjellige måleenhetene for legemidler, kunne regne med dose, styrke og mengde og unngå komma, og desimalfeil i legemiddelregningen.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i

virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha fornyet godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Klinisk fagstige

Våre kurs for sykepleiere har vært godkjent av NSF og fagforbundet. Vi oppfordrer hver enkelt arbeidstaker som samler kurstimer for klinisk fagstige, om å søke.

S126 Legemiddelhåndtering ved diabetes

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

God sykepleie bidrar til å forebygge akutte komplikasjoner og senskader av sykdommen. Dette kan du også lese om i artikkelen *God sykepleie gir færre komplikasjoner ved diabetes type 2* (DOI-nummer: [10.4220/Sykepleiens.2022.87875](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2022.87875)).

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha nødvendig kunnskap om diabetes type 1 og diabetes type 2, inkludert symptomer, diagnose, behandlingsmål, akutte komplikasjoner og forebygging av senskader.
2. Ha kunnskap om blodglukosesenkende behandling med tablett og sikre rutiner for måling av blodglukose, administrering av insulin.
3. Kunne ivareta pasienter med diabetes og ta initiativ til evaluering av behandlingen når behandlingsmålene ikke nås, eller situasjonen på andre måter bør vurderes nærmere.
4. Gjenkjenne symptomer på høyt og lavt blodsukker, forstå når situasjonen er så alvorlig og det er nødvendig å innhente hjelp fra annet kvalifisert helsepersonell, eventuelt tilkalle ambulanse.
5. Være en støtte for annet helsepersonell som deltar i oppfølgingen av pasienter med diabetes.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre at helsepersonellet kan følge opp pasienter med diabetes på en trygg og sikker måte.

S129 Legemiddelhåndtering ved hjerte- og karsykdom

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

Legemiddelhåndtering med fokus på legemidler, observasjoner og tiltak ved hjerte- og karsykdom.

Innholdet er basert på relevant lovverk, nasjonale faglige retningslinjer, medisinske oppslagsverk som Felleskatalogen og Norsk Elektronisk Legehåndbok (NEL).

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne relevant lovverk og eget ansvar i forbindelse med legemiddelhåndtering.
2. Ha kunnskap om risikofaktorer for høyt blodtrykk, medikamentell behandling, behandlingsmål, bivirkninger og relevante observasjoner.
3. Ha kunnskap om hjerte- og karsykdommer som aterosklerose, angina pectoris, hjerteinfarkt, atrieflimmer, hjerneslag, dyp venetrombose og lungeemboli.
4. Kunne administrere nitroglycerin ved anginaanfall, og andre legemidler mot koronarsykdom på en trygg måte.
5. Kunne gjenkjenne ustabil angina/truende infarkt, symptomer på alvorlig sykdomsutvikling, og forstå når det haster med å få pasienten til lege eller sykehus.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal sikre at helsepersonellet kan ivareta pasienter med hjerte- og karsykdom på forsvarlig vis, og at de har tilstrekkelig kompetanse for å gjenkjenne, vurdere og handle i akutte situasjoner. Kurset skal også sikre en trygg legemiddelhåndtering som inkluderer observasjon av virkninger og bivirkninger.

S130 Dokumentasjon

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere og vernepleiere

Formålet med kurset

I dette kurset lærer du hvordan du kan ivareta faglige, juridiske og etiske krav som følger av dokumentasjonsplikten, og samtidig bruke dokumentasjonen i planlegging og utøvelse av pleien.

Det er et overordnet mål at kvaliteten på sykepleie og behandling av den enkelte pasient skal være best mulig ut fra tilgjengelige ressurser. Dokumentasjon av sykepleien er et virkemiddel for å oppnå høy kvalitet. Opplysningene i journalen skal dessuten kunne brukes som grunnlag for kvalitetsforbedring, styring og forskning. Helseopplysninger må derfor struktureres på en effektiv og meningsfull måte.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Være kjent med lover og forskrifter som regulerer journalføringsplikt og dokumentasjon av helsehjelp, og hvilke faglige, juridiske og etiske krav som stilles til dokumentasjon av sykepleie i pasientens journal.
2. Lære å bruke dokumentasjon av sykepleien som et virkemiddel for å oppnå høy kvalitet og ønskede resultat av helsetjenestene, og samtidig ivareta etiske og juridiske krav som følger av dokumentasjonsplikten.
3. Forstå betydningen av taushetsplikt, opplysningsplikt, meldeplikt og avvik i håndtering av helseopplysninger.
4. Forstå hva som er relevante og nødvendige opplysninger om pasienten, og hvordan opplysningene bør struktureres i journal og rapport for å fremstå som oversiktlige og tydelige for samarbeidende personellet og andre med autorisert behov.
5. Lære å se datasamlingen om pasienten i sammenheng med rapportering av tjenester i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR).

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell, slik at dokumentasjon av helsehjelpen blir forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere.

- *"God oppdatering, masse info, lærte mye."*
- *"Mange gode spørsmål, svarene begrunnes. Bidrar til refleksjon."*
- *"Enkelt å forstå, fikk forbedret kunnskapen."*
- *"Fint at jeg kan ta det i mitt eget tempo, og kan ta pauser underveis."*

SH560 Forebygging av tvang og makt ved utviklingshemming

Grunnkurs - 8 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Målet med dette kurset er å øke kunnskap, kompetanse og refleksjon hos helsepersonell som yter tjenester til personer med utviklingshemming, og gjennom dette forebygge bruk av tvang og makt.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha relevant kunnskap om utviklingshemming og hvilke utfordringer som ofte følger av tilstanden.
2. Forstå hvilke verdier og prinsipper som må ligge til grunn i oppfølging av personer med utviklingshemming.
3. Kunne reflektere over egne holdninger, holdninger på arbeidsteden, og hvordan disse formidles og påvirker atferd, miljø og kommunikasjon.
4. Kjenne bestemmelsene i helse- og omsorgstjenestelovens kapittel 9. Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming.
5. Reflektere over faktorer som kan fremprovosere aggressiv og voldelig atferd hos brukere, og faktorer som motvirker slik atferd. Kjenne krav til dokumentasjon av fysisk eller verbal aggresjon.

Kurset består av 3 moduler:

- Forankring i lovverk og etikk (kapittel 1).
- Faktakunnskap om lovverket (kapittel 2).
- Forebygging og andre løsninger, inkludert håndtering av utfordrende atferd, trusler og vold (kapittel 3—5).

Beslutningsstøtte for ledere

Vi anbefaler kurset til alle kommuner, som et ledd i kvalitetssikringen av helsetjenester til personer med utviklingshemming.

Kommunens plikt i denne forbindelsen, er nedfelt i loven. Kommunen er pålagt å sørge for at forholdene legges til rette for minst mulig bruk av tvang og makt, og bør utarbeide en plan for opplæring av tjenesteyterne ved gjennomføring av tiltak etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9.

Organisert kompetanseløft

For å heve kompetansen i virksomheten, anbefales at alle ansatte tar kurset til omtrent samme tid og at det settes av tid for refleksjon og diskusjon på arbeidsteden. På den

måten kan man knytte kunnskapen til utfordringer i egen praksis, noe som forsterker læringen og tjenestene.

Samordning kan skje ved at kurset deles opp i to eller tre moduler. Kursdeltakerne får så en frist på tre dager for å gjennomføre kapittel 1 og 2. Få dager etter samles de for å reflektere sammen, sette det de har lært i sammenheng med opplevelser på eget tjenestested og diskutere løsninger. Så fortsetter man på samme måte med frist for kursgjennomgang/kapitler etterfulgt av samling.

Individuell gjennomføring

Selv om du tar kurset alene, bør du legge inn noen pauser og diskutere det du har lært med dine medarbeidere.

Bruk lenkene i kurset aktivt i oppgaveløsningen, og les i rundskriv til helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 (*IS-10/2015*). Etter kurset er det opp til deg og hver enkelt av dine medarbeidere å anvende kunnskapen overfor hver enkelt bruker. Det er dere som kjenner brukerne best og vet hvilke utfordringer dere har på tjenestestedet.

Vi håper kurset vil gi inspirasjon til å finne gode alternative løsninger til tvang og makt, og at refleksjonene omkring tema fortsetter i lang tid etter at kurset er fullført.

SH561 Grunnleggende palliasjon

Grunnkurs - 8 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og andre som har ansvar for pasienter i palliativ fase.

Formålet med kurset

Kurset gir en innføring i palliasjon, det vil si behandling, pleie og omsorg for pasienter med uhelbredelig sykdom. Vi har tatt utgangspunkt i sykehistorier og eksempler fra palliasjon i kreftomsorgen, men prinsippene er relevante i arbeid med pasienter med annen uhelbredelig sykdom.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Forstå betydningen av begrepet palliasjon, kjenne prinsipper og mål i den palliative fasen.
2. Ha kunnskap om de vanligste symptomene og plagene pasienter med kreft opplever, og være i stand til å bistå pasienten ved symptomregistrering og evaluering.
3. Ha kunnskap om målet med åpne forberedende samtaler og en palliativ plan.

4. Forstå hva som menes med psykisk, åndelig og eksistensiell omsorg, og vite hva man kan si for å invitere til samtaler når man tror pasienten har behov for å snakke.
5. Forstå forskjellen på en begrensning i behandling som tillater at pasienten dør av sin grunnlidelse, og aktiv dødshjelp.

SH564 Smerter ved demens

Grunnkurs - 1 time

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og andre som har omsorg for pasienter med demens.

Formålet med kurset

Lindring av fysisk smerte må prioriteres like høyt hos personer med demens som hos andre, og en kompetent smertevurdering er en forutsetning for god smertebehandling. Når pasienten ikke kan kommunisere hvor, når og hvordan det gjør vondt, blir vår fremste oppgave å observere og registrere tegn på smerteatferd. Formålet med kurset er at helsepersonell skal lære en felles og systematisk metode for dette.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha kunnskap om demens og tegn på smerter hos eldre og demente.
2. Forstå hvilke konsekvenser ubehandlet smerte kan ha, og at en kompetent smertevurdering er en forutsetning for god smertebehandling.
3. Forstå at når pasienten ikke kan kommunisere hvor, når og hvordan det gjør vondt, blir vår fremste oppgave å observere og registrere tegn på smerteatferd.
4. Være i stand til å gjennomføre en systematisk kartlegging av smerter ved demens, ved hjelp av kartleggingsverktøyet MOBID-2.

SH565 Samtykkekompetanse

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Helsepersonell har et juridisk ansvar og må vite hvilke lover og regler som gjelder i utøvelsen av yrket. Hovedregelen er at helsehjelp bare kan gis med pasientens samtykke, men hvilke krav stilles til et gyldig samtykke? Hva er samtykkekompetanse? Når skal

Samtykkekompetansen vurderes? Hvem skal vurdere den, og hvordan? Hva om pasienten ikke kan eller ikke vil samtykke? Hva er ditt ansvar? Kurset gir deg en innføring i dette viktige temaet.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Forstå egen rolle, plikter og ansvar som følger av bestemmelser i pasient- og brukerrettighetslovens kapittel 4. Samtykke til helsehjelp.
2. Kjenne kravene til et gyldig samtykke og til samtykkets form.
3. Forstå hva som menes med samtykkekompetanse og varierende samtykkekompetanse.
4. Vite hvordan man kan tilrettelegge for at pasienten, i den grad det er mulig, selv skal kunne samtykke til helsehjelp.
5. Kjenne forutsetninger for å gi helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som ikke motsetter seg helsehjelpen, og forstå at bestemmelsene omfatter kun somatisk helsehjelp som pasienten *ikke* motsetter seg.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakere

- "Mye kunnskap på en oversiktlig, enkel måte. Et godt system!"
- "Liker måten det er lagt opp på, i form av tester underveis så en får reflektert med en gang over det en har lært. Da sitter kunnskapen bedre."
- "Det er enkelt å finne fram, selv for en som ikke er flink med data. Jeg fikk god mestringfølelse underveis."

SH566 Legemidler rus og psykiatri

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere

Formålet med kurset

Kurset egner seg som oppfriskningskurs for personell med ansvar for legemiddelhåndtering og oppfølging av personer med ruslidelse.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha kunnskap om rus, psykiatri og ROP-lidelser. Være bedre rustet til å ha ansvar for legemiddelhåndtering og oppfølging av personer med ruslidelse.
2. Ha kunnskap om opioider, opioidavhengighet, overdose og narkotikautløste dødsfall.
3. Kjenne noen vanlige komplikasjoner hos sprøytenarkomane.
4. Ha kunnskap om skadelig bruk av alkohol, alkoholavhengighet og komplikasjoner som kan oppstå.
5. Kjenne symptomer på abstinens og vite hva som menes med toleranseutvikling.

SHP450 Sykdomslære og observasjoner ved luftveisinfeksjoner, inkludert covid-19

Grunnkurs - 3 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere, pleieassistenter og personell i sykehus.

Formålet med kurset

Kurset gir grunnleggende kunnskap i sykdomslære, relevante observasjoner, rapport og tiltak i forbindelse med virusinfeksjon i luftveiene.

Smittevernrutiner må ligge til grunn i alt pasientnært arbeid, men er ikke tema i dette kurset. Her henviser vi til e-læringskurset *Basale smittevernrutiner* og *Utvidede smittevernstiltak ved luftveisinfeksjoner og covid-19*.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kunne grunnleggende sykdomslære og smittemåter for luftveisinfeksjoner, inkludert covid 19.
2. Kjenne Helsedirektoratets råd for tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand, og verktøyene *ABCDE*, *ISBAR*, *qSOFA*, *NEWS2* og *tiltak etter NEWS-skår*.
3. Kunne foreta pålitelige registreringer av respirasjon, sirkulasjon, bevissthet og kroppstemperatur observere og dokumentere.

SHP451 Hverdagsmestring

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Gi en innføring i hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering er noen av tiltakene i reformen *Leve hele livet*. Målet er å øke mestring og livskvalitet og å forebygge funksjonssvikt.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Forstå hva hverdagsmestring, hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi er, og vite hva et tilbud om slike tjenester bør omfatte.

2. Kjenne sentrale tiltak og mål med reformen "*Leve hele livet*".
3. Forstå holdningsprinsippene i hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering, betydningen av mestring, og forskjellen på indre og ytre motivasjon.
4. Vite hva som er relevante samtaletemaer ved gjennomføring av forebyggende hjemmebesøk.
5. Være i stand til å bidra i kartlegging og tverrfaglig vurdering av behov for hjelpemidler eller velferdsteknologi.

SHP452 Legemiddelassistert rehabilitering, LAR

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Gi helsepersonell kompetanse på utdeling av LAR-medisiner.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vite hva legemiddelassistert rehabilitering går ut på. Kjenne de forskjellige medikamentene som brukes, og vite hvordan de skal brukes.
2. Ha kunnskap om narkotikaavhengighet, symptomer på abstinens og narkotikautløste dødsfall.
3. Ha innsikt i kriterier for henvisning til LAR, målsetting og oppstart av behandlingen.
4. Kjenne til helserisikoer ved illegal lekkasje av LAR-legemidler.
5. Kjenne rutiner og råd for utlevering med overvåket inntak, utlevering av ta med hjem-doser og hvordan men bør reagere på uforutsette situasjoner, trusler og vold.

SHP453 Basale smittevernrutiner

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Kurset skal sikre at helsepersonell har nødvendig kompetanse om basale smittevernrutiner som skal følges i arbeid med alle pasienter og beskytte helsepersonell og pasient mot kjent og ukjent smitte.

Vi gjør oppmerksom på at for enkelte smittestoff utvides de basale rutine med skjerpene/tilpassede tiltak, avhengig av smittestoffets egenskaper, smitteåte og risiko for smitte ved forskjellige typer kontakt. Jamfør Smitteveilederen, avsnitt: Sykdommer a-å og (*fhi.no*), og kurset om det nye koronaviruset.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vite hva som menes med smittestoff og forstå hvordan smitte spres.
2. Ha oversikt over basale smittevernrutiner som skal beskytte mot kjent og ukjent smitte og følges i arbeid med alle pasienter og kunne anvende rutine korrekt.
3. Vite hvilke krav og forventninger som stilles til helsepersonell når det gjelder personlig hygiene.
4. Kjenne og kunne anvende Smittevernveilederen som finnes på nettsidene til Folkehelseinstituttet (*fhi.no*).

SHP454 Utvidede smitteverntiltak ved luftveisinfeksjoner og covid-19

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Kursets har som formål å sikre og dokumentere at pleie- og omsorgspersonell i primærhelsetjenesten har lest og forstått sentral informasjon om utvidede smitteverntiltak i helsetjenesten ved sesongbaserte luftveisinfeksjoner inkludert covid-19. Det er også et mål at kursdeltakeren skal få erfaring med å innhente nødvendig informasjon fra helsemyndighetene og motiveres til holde seg oppdatert på hvilke råd som til enhver tid gjelder i deres arbeidssituasjon.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha lest og forstått sentral informasjon om utvidede smitteverntiltak i helsetjenesten ved sesongbaserte luftveisinfeksjoner inkludert covid-19.
2. Ha erfaring med å innhente nødvendig informasjon fra helsemyndighetene og motiveres til holde seg oppdatert på hvilke råd som til enhver tid gjelder i deres arbeidssituasjon.
3. Anvende utvidede smitteverntiltak i tillegg til de basale smittevernradene som gjelder ved kjent og ukjent smitte.

Beslutningsstøtte for leder

I tillegg til utvidede rutiner ved smittsomme og isoleringstrengende luftveisdiagnoser, må basale smittevernrutiner ligge til grunn i arbeid med alle pasienter. De basale rutinene skal beskytte helsepersonell og pasient mot kjent og ukjent smitte. Her henvises til Smittevernveilederen (fhi.no) og e-læringskurset *Basale smittevernrutiner* fra Norsk Helseinformatikk as (NHI). Vi vil også anbefale kurset *Luftveisinfeksjoner og covid-19, sykdomslære og observasjoner*, som er utviklet av NHI for å sikre at ansatte med pasientkontakt har nødvendig kompetanse for å avdekke og følge opp pasienter med forverret somatisk tilstand. De tre kursene (Utvidede smitteverntiltak ved luftveisinfeksjoner og covid-19, Basale smittevernrutiner, Luftveisinfeksjoner og covid-19, sykdomslære og observasjoner) kan anses som ledd i virksomhetens beredskap.

SHP455 HLR, basal voksne

Grunnkurs - 1 time

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Formålet er at helsepersonell skal føle seg trygg på egen rolle i situasjoner hvor pasienten har behov for hjerte-lunge redning. Dersom HLR startes straks, og utføres med kontinuerlig og god kvalitet, øker sjansen for overlevelse betraktelig.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vite hva som er forskjellen på basal hjerte- og lungeredning (*BHLR*) og hjerte- og lungeredning med hjertestarter (*DHLR*).
2. Vite hva som forventes av helsepersonell i situasjoner hvor det er behov for øyeblikkelig hjelp.
3. Vite hva som skal gjøres hvis man finner en bevisstløs person, og når hjerte- og lungeredning er nødvendig.
4. Vite hvordan man utfører korrekt kompresjons- og innblåsingsteknikk.
5. Ha grunnleggende kunnskap om pusten, hjertet, blodsirkulasjonen og hjertestans.

Beslutningstøtte for ledere

Kurset skal bidra til å møte krav og forventinger om kunnskap innen HLR, og er utviklet med utgangspunkt i faglige retningslinjer fra Norsk Resuscitasjonsråd.

SHP456 Legemiddelhåndtering ved epilepsi

Oppfriskningskurs - 7 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Kurset har som formål å sikre kompetansen hos pleie- og omsorgspersonell slik at de kan ivareta pasienter og brukere med epilepsi på en forsvarlig og omsorgsfull måte, og samhandle med legen og annet helsepersonell om en optimal behandling med så få bivirkninger som mulig.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ivareta pasienter og brukere med epilepsi på en forsvarlig og omsorgsfull måte.
2. Vite hva epilepsi er (*sykdomslære*) og kjenne til forskjellige typer epileptiske anfall.
3. Ha kunnskap om administrering av antiepileptiske medikamenter, inkludert akutt anfallsstoppende behandling.
4. Gi en god og oversiktlig anfallsrapport.
5. Observere virkninger og bivirkninger og samarbeide med lege og annet helsepersonell for å nå målet om best mulig behandling og så få bivirkninger som mulig.

Beslutningsstøtte for leder

Kurset skal bidra til å sikre tilstrekkelig individuell kompetanse hos helsepersonell som yter helsehjelp, slik at legemiddelhåndteringen i virksomheten kan utføres forsvarlig og i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Bestått kurs gir beslutningsstøtte i virksomhetsleders vurdering når den enkelte arbeidstaker skal ha godkjenning for relevante oppgaver innen legemiddelhåndtering.

Innholdet i kurset er basert på informasjon fra Spesialsykehuset for epilepsi (*SSE*), Oslo universitetssykehus, Norsk elektronisk Legehåndbok (*NEL*), nasjonale faglige retningslinjer, felleskatalogen og forskrift om legemiddelhåndtering.

SHP457 Legemiddelhåndtering til barn

Grunnkurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter. Målgruppen kan også omfatte barnets foreldre, pedagogisk personell eller andre som har behov for opplæring.

Formålet med kurset

Kurset gir en grunnleggende innføring i legemiddelbehandling og legemiddelhåndtering til barn. Målgruppen er helsepersonell og andre som administrerer legemidler i barnehage, skole og skolefritidsordning (SFO) eller i barnets hjem.

Legemiddelhåndtering i barnehage, skole eller skolefritidsordning kan involvere barnets foreldre, pedagogisk personell, autorisert helsepersonell og annet personell eller hjelpere som har fått nødvendig opplæring.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne relevante lovbestemmelser, ansvarsforhold, anbefalt opplæring, krav og forventninger i forbindelse med legemiddelhåndtering til barn.
2. Ha grunnleggende kunnskap om legemiddelbehandling og legemiddelhåndtering til barn i barnehage, skole eller skolefritidsordning.
3. Ha kunnskap om spesielle farmakologiske forhold hos barn sammenlignet med voksne.
4. Kjenne til forskjellige legemiddelformer og hvordan medisinene skal brukes.
5. Forstå hva forsvarlighetskravet innebærer. Alltid følge godkjente kontrollrutiner for utdeling av legemidler.

SHP458 Aldring og legemiddelbehandling av eldre

Oppfriskningskurs - 2 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Kurset tilsvarer omtrent to timers undervisning og kan tas alene eller som en forberedelse før kurset *Legemiddelsamstemming og Legemiddelgjennomgang*.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha kunnskap om aldersrelaterte endringer, geriatrisk farmakokinetikk og konsekvenser for legemiddelhåndtering og behandling av eldre.
2. Ha innsikt i grunnleggende sykdomslære om noen vanlige sykdommer hos eldre.
3. Forstå behovet for å gjennomføre legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang i sykehjem og hjemmetjeneste (og for sykepleier og vernepleier: kunne bidra i prosessene sammen med lege og annet helsepersonell).

SHP459 Forflytningskunnskap

Grunnkurs - 3 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

I de to første kapitlene i kurset får du en innføring i ergonomi, forflytningskunnskap og relevante lover og forskrifter. I øvrige kapitler demonstreres forskjellige teknikker og hjelpemidler for forflytning av pasienter. Her er det mange nyttige tips. Målet er at du som arbeidstaker skal anvende ergonomiske prinsipper, teknikker og hjelpemidler for å forebygge feilbelastninger, unødvendig slitasje og muskel- og skjelettplager. Å forebygge muskel- og skjelettplager er viktig for din egen helse, for virksomheten og for samfunnet.

Lær deg å bruke alle hjelpemidlene som brukes i avdelingen du arbeider i. Øv på deg selv og en kollega slik at både du og pasienten er trygg i forflytningssituasjonen.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Forstå hvilke mekaniske (fysiske) eksponeringer på arbeidsplassen som påvirker muskler og skjelett og derfor utgjør en risiko for helsen.
2. Erkjenne at både arbeidsgiver og arbeidstaker har plikter knyttet til gjennomføring av tiltak for å skape et trygt og godt arbeidsmiljø, fysisk, psykososialt og organisatorisk.
3. Vite hva som menes med yrkesskade og hva folketrygdloven sier om belastningslidelser i muskler og skjelett.
4. Alltid anvende ergonomiske prinsipper, hensiktsmessige arbeidsteknikker og hjelpemidler for å unngå belastningslidelser.
5. Vite hvordan man går frem for å planlegge og velge riktig forflytningsmetode.

Beslutningsstøtte for leder

Arbeidsmiljøloven har som formål å sikre et arbeidsmiljø som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Ved ergonomisk belastende arbeid må arbeidsgiver sørge for at arbeidstakerne får nødvendig opplæring i hensiktsmessig arbeidsteknikk og

bruk av hjelpemidler. Arbeidstaker har plikt til å medvirke til gjennomføringen av tiltak for å skape et trygt og godt arbeidsmiljø, og til å utføre arbeidet i samsvar med påbud og instruksjoner fra arbeidsgiver.

SHP460 Observasjonskompetanse

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Målet med kurset er styrke observasjonskompetansen blant pleie- og omsorgspersonell. Du vil også lære å anvende verktøy for sikker kommunikasjon (*ISBAR*) og tidlig oppdagelse av forverret tilstand (*NEWS2*, *ACVPU* og *Tiltak etter NEWS-skår*).

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Ha kunnskap om forskjellige sykdommer, tilstander, symptomer og komplikasjoner av sykdom og sengeleie.
2. Styrke sin observasjonskompetanse. Være oppmerksom på endringer hos pasienten og i stand til å gjenkjenne tegn til sviktende helse og forverring av sykdom.
3. Forstå når det er nødvendig å innhente hjelp fra lege eller annet kompetent personell, og kunne gi en oversiktlig og relevant rapport.
4. Vite hvordan man utfører korrekt observasjon og registrering av respirasjonen, blodsirkulasjon, kroppstemperatur og bevissthetsnivå. Kjenne viktige observasjoner etter fall, symptom på hjernerystelse, kronisk subduralt hematom, hjerneslag, hjerteinfarkt med mer.
5. Kunne anvende verktøy for sikker kommunikasjon (*ISBAR*) og tidlig oppdagelse av forverret tilstand (*NEWS2*, *ACVPU* og *Tiltak etter NEWS-skår*).

SHP461 Matomsorg og ernæringstiltak

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Formålet med kurset er å styrke ernæringsarbeidet i hjemmetjenesten og institusjoner, og bidra til at nødvendige tiltak iverksettes på et tidlig stadium, før personen utvikler underernæring.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Vite hva som er anbefalt kosthold i institusjoner og hjemmetjenester, og forstå behovet for individuelle vurderinger og tilpasninger av kostholdet ved ulike diagnoser og tilstander.
2. Kjenne nasjonale anbefalinger for vurdering og oppfølging av pasienter og brukere med risiko for underernæring, og vite hvordan man bruker de anbefalte kartleggingsverktøyene i praksis.
3. Kjenne til bruken av verktøy for å vurdere mat- og næringsinntak mot behov.
4. Kunne observere og identifisere faktorer som påvirker matinntaket hos den enkelte pasient, dokumentere og videreformidle relevante opplysninger.
5. Ha kunnskap og kompetanse om tilrettelegging og tilpasning av mattilbud og servering.

Beslutningstøtte for leder

Underernæring får ofte utvikle seg fordi problemet ikke bli identifisert. Tidlig identifisering av pasienter i ernæringsmessig risiko gjør det mulig å iverksette tiltak før underernæring oppstår. Kurset er oppdatert med de siste nasjonale retningslinjene, som gjør det mye enklere å kartlegge pasienter med risiko for underernæring og iverksette tilpassede tiltak.

SHP462 Tvungen somatisk helsehjelp

Grunnkurs - 5 timer

Målgruppe: Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Dette kurset omhandler pasient- og brukerrettighetsloven (*pbrl.*) kapittel 4 A, og bygger videre på kurset Samtykkekompetanse. Vi forutsetter derfor at du kjenner bestemmelsen i *pbrl.* kap. 4.

Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 A regulerer muligheten for å kunne gi helsehjelp til personer uten samtykkekompetanse, som motsetter seg helsehjelpen.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Kjenne bestemmelsene i pasient og brukerrettighetsloven kapittel 4 A. Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen.
2. Forstå samspillet mellom lovbestemmelser, helsefaglig kunnskap og etikk. Forstå hensikten og vilkårene som må oppfylles for at pasient og brukerrettighetsloven kapittel 4 A skal komme til anvendelse.
3. Forstå hva som menes med tillitsskapene tiltak, omsorgsmakt, og være oppmerksom på situasjoner hvor omsorg kan oppleves som tvang.
4. Ha innblikk i regler knyttet til saksbehandling og tvangsvedtak.

Beslutningsstøtte for leder

Personell som arbeider i virksomheter med vedtak om tvungen somatisk helsehjelp, må ha opplæring i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 A. Dette kurset sikrer nødvendig kunnskap.

HP671 Dokumentasjon

Oppfriskningskurs - 5 timer

Målgruppe: Helsefagarbeidere og pleieassistenter

Formålet med kurset

Hvordan ivareta faglige, juridiske og etiske krav som følger av dokumentasjonsplikten, og samtidig bruke dokumentasjonen i planlegging og utøvelse av pleien.

Etter endt kurs skal kursdeltaker:

1. Være kjent med lover og forskrifter som regulerer journalføringsplikt og dokumentasjon av helsehjelp, og hvilke faglige, juridiske og etiske krav som stilles til dokumentasjon av sykepleie i pasientens journal.
2. Lære å bruke dokumentasjon av pleien som et virkemiddel for å oppnå høy kvalitet og ønskede resultat av helsetjenestene, og samtidig ivareta etiske og juridiske krav som følger av dokumentasjonsplikten.
3. Forstå betydningen av taushetsplikt, opplysningsplikt, meldeplikt og avvik i håndtering av helseopplysninger.
4. Forstå hva som er relevante og nødvendige opplysninger om pasienten, og hvordan opplysningene bør struktureres i journal og rapport for å fremstå

som oversiktlige og tydelige for samarbeidende personellet og andre med autorisert behov.

5. Lære å se datasamlingen om pasienten i sammenheng med rapportering av tjenester i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR).

XH230 – Eksamen – Legemiddelhåndtering

Velkommen til eksamen for grunnkurs i legemiddelhåndtering for helsefagarbeider.

Eksamen tar du etter å ha fullført grunnkurset H230 - Legemiddelhåndtering (gjelder altså ikke for oppfriskningskurs).

Eksamen er ikke obligatorisk i alle virksomheter. Hvis du lurer på om du skal ta eksamen, spør din leder.

Eksamen består av 10 tilfeldige spørsmål hvor alle har kun ett riktig svaralternativ. Du må besvare 9 av spørsmålene riktig for å bestå. Hvis du ikke klarer dette, får du ett forsøk til. Når du trykker på 'prøv igjen-knappen' vil spørsmålene du besvarte feil resettes og du kan besvare dem på nytt. Du trenger ikke å besvare spørsmålene du allerede har besvart riktig på første forsøk.

Dersom du ikke består etter to forsøk, kan du ta eksamen på nytt: Lukk dette vinduet. Tilbake i kursportalen klikker du på den grønne 'slett kursregistrerings-knappen' og registrer deg på nytt.

XP340 – Eksamen – Legemiddelhåndtering

Velkommen til eksamen for grunnkurs i legemiddelhåndtering for pleieassistenter.

Eksamen tar du etter å ha fullført grunnkurset P340 - Legemiddelhåndtering (gjelder altså ikke for oppfriskningskurs).

Eksamen er ikke obligatorisk i alle virksomheter. Hvis du lurer på om du skal ta eksamen, spør din leder.

Eksamen består av 10 tilfeldige spørsmål hvor alle har kun ett riktig svaralternativ. Du må besvare 9 av spørsmålene riktig for å bestå. Hvis du ikke klarer dette, får du ett forsøk til. Når du trykker på 'prøv igjen-knappen' vil spørsmålene du besvarte feil resettes og du kan besvare dem på nytt. Du trenger ikke å besvare spørsmålene du allerede har besvart riktig på første forsøk.

Dersom du ikke består etter to forsøk, kan du ta eksamen på nytt: Lukk dette vinduet. Tilbake i kursportalen klikker du på den grønne 'slett kursregistrerings-knappen' og registrer deg på nytt.

XS120 – Eksamen – Legemiddelhåndtering

Velkommen til eksamen for grunnkurs i legemiddelhåndtering for sykepleier.

Eksamen tar du etter å ha fullført grunnkurset S120 - Legemiddelhåndtering (gjelder altså ikke for oppfriskningskurs).

Eksamen er ikke obligatorisk i alle virksomheter. Hvis du lurer på om du skal ta eksamen, spør din leder.

Eksamen består av 10 tilfeldige spørsmål hvor alle har kun ett riktig svaralternativ. Du må besvare 9 av spørsmålene riktig for å bestå. Hvis du ikke klarer dette, får du ett forsøk til. Når du trykker på 'prøv igjen-knappen' vil spørsmålene du besvarte feil resettes og du kan besvare dem på nytt. Du trenger ikke å besvare spørsmålene du allerede har besvart riktig på første forsøk.

Dersom du ikke består etter to forsøk, kan du ta eksamen på nytt: Lukk dette vinduet. Tilbake i kursportalen klikker du på den grønne 'slett kursregistrerings-knappen' og registrer deg på nytt.